

In deze Geokunst het vierde en laatste deel in de serie interviews met markante personen uit de Geokunststoffenwereld. Hekkenluiser ir. **Gert den Hoedt**, erelid van IGS, oud-bestuurslid en erelid van NGO opereerde wat meer op de achtergrond dan zijn illustere voorgangers. Als onderzoeker bij ENKA is hij nauw betrokken geweest bij een veelheid aan oplossingen op het gebied van geokunststoffen. Hoewel hij al veertien jaar niet meer actief is, weet hij nog aardig wat herinneringen op te diepen. We blikken samen met hem terug.

Sociale wetenschapper

Fysicus

Bij binnenkomst in de lichte Oosterbeekse woning overstemt de hond met luid geblaf de kennismaking met de 72 jarige Gert den Hoedt en zijn vrouw Alice. Nadat de rust is wedergekeerd begint Gert weloverwogen en bedachtzaam sprekend zijn relaas. 'Ik studeerde in 1962 af aan de TU Delft. Dat is wel een apart gegeven; ik studeerde af als fysicus, op akoestiek zelfs, maar leuk akoestiek bedrijven kon je toen alleen aan de TU, dus ik ben andere dingen gaan doen want ik had absoluut geen zin om in Delft te blijven. Na wat oriëntatie en sollicitatiegesprekken vond ik het erg leuk bij AKU, de voorganger van de latere garen- en vezeltak van AKZO, nu Colbond. De omgeving beviel me ook prima. Toen wij net getrouwd waren hebben we nog eens rondgekeken vanaf de Euromast. Sindsdien is het alleen maar erger en vuiler geworden. Wij zijn met veel plezier van het westen naar het oosten gegaan en altijd gebleven.'

Adoptie

Met zijn vrouw Alice kreeg Gert twee dochters, Ellen en Stella. Nadat zij geïnspireerd raakten door een interview met Jan de Hartog, die twee uit Korea geadopteerde kinderen had, besloten Gert en Alice zelf ook een lang en ingewikkeld traject in te gaan, en hun derde kind te adopteren. De adoptie had heel wat voeten in de aarde, uitvoerige onderzoeken van de Raad voor de

kinderbescherming en zelfs het 'meeduwen' voor verandering van wetten waren nodig om het zover te laten komen. Een aanzienlijk moeilijker proces dan het krijgen van eigen kinderen. Zoon Kim, inmiddels al bijna 40, werd, toen hij anderhalf was, vanuit Korea in het gezin Den Hoedt opgenomen. Volgens Gert wel een speciaal geval. Kim bleek verstandelijk beperkt en woont nu zelfstandig in een beschermde omgeving. Hij werkt gelukkig ook min of meer beschermd.

Het gezin Den Hoedt heeft in de loop der jaren een flink ander stuk van de maatschappij leren kennen. Gert relateert de roerige jaren: 'Het heeft ons allemaal anders gemaakt dan we geweest zouden zijn. Als wij Kim niet geadopteerd hadden waren wij een 'standaard academisch gezin met twee kinderen en een carrière' geweest. Druk met geld verdienen en dat weer uit te geven. Voor ons zijn de zeventiger jaren moeilijke tijden geweest. Maar achteraf zijn we erg gelukkig dat we het hebben gedaan en hebben meegemaakt.'

Angst

Zijn persoonlijke gezondheid kende rond 1980 een keerpunt, door zijn diabetes die al vijftwintig jaar voor veel onzekerheden zorgde, kreeg Gert oogproblemen. Een geplande laserbehandeling kwam twee weken te laat, één oog

functioneerde van de ene op de andere dag nauwelijks meer. Na een moeilijk jaar accepteerde Gert, door onder andere steun van een psycholoog, dat hij toch niets aan de situatie kon veranderen. Gert: 'Het klinkt gek maar sindsdien is angst voor wat dan ook uit mijn leven verdwenen. Ik weet dat ik over een kwartier een suikertekort kan hebben, als ik dan in de auto zou zitten kunnen er vervelende dingen gebeuren. Ik heb dat nooit volledig in de hand. Het enige wat ik kan doen is mijn uiterste best om zo goed mogelijk op de situatie te reageren. Sindsdien kan en durf ik veel meer ontspannen allerlei nieuwe en onverwachte dingen doen.'

Leuke probleempjes

In de zeventiger jaren nam het werk van Gert als onderzoeker een vlucht. Daarvoor was hij ook wel bezig geweest met geotextielen, maar dat waren kleine verbeteringen van lang bekende toepassingen, zoals zandzakken. De naam geotextiel dateert overigens pas uit 1977, het congres in Parijs. Vanaf die tijd begon de toepassing van geotextiel wereldwijd aan te slaan, en werden er eindeloos veel vragen en problemen op Gert en zijn collega's afgevuurd. Gert: 'Wij waren ook wel pioniers. Samen met Nicolon, nu Ten Cate, hebben we veel nieuwe dingen uitgeprobeerd'. De zeventiger jaren waren een aaneenschakeling van nieuwe ontwikkelingen waaraan ik meedeed of er soms een

hoofdrol in speelde. Ik had echt het gevoel dat we technisch gezien iedere keer een geweldige vooruitgang boekten. Die jaren kenmerkten zich voor mij vooral door een voortdurende bemoeienis met de Oosterschelde.

Wij hebben tussen 1973 en 1980 drie achtereenvolgende plannen voor de kering onder handen gehad en daarvoor adequate geotextielen ontwikkeld. Uiteindelijk is de derde uitgevoerd. De mat die onder de kering ligt is voor een flink deel ons ontwerp geweest. Het laatste Oosterschelde-probleempje, 1983 of zo, vond ik erg leuk: Men wilde voorkomen dat het storten van betonblokken op de drempel schade aan de pijlers zou berokkenen. Kan 25 ton warm asfalt van 150 graden Celsius in een stevige zak worden afgestort? Wij hadden drie maanden de tijd om een oplossing te vinden. Met modelproeven hebben wij een optimale zak ontwikkeld, en ik geloof dat er van de 2500 zakken die Nicolon heeft geleverd maar één kapot is gegaan, dus...'

Gert heeft nooit een andere functie gehad binnen Colbond: 'Ik ben geen manager.

Wenkbrauwen

Een persoonlijk hoogtepunt beleefde Gert in zijn functie als 'secretary general' van het vierde internationale congres van IGS dat 1990 plaatsvond in Den Haag. Gert: 'De voorbereiding ervan en het congres zelf was een hele fijne tijd. We hadden een leuke club mensen die het organiseerde. Ik zeg dit bevooroordeeld natuurlijk, maar het congres was een trendsetter in die zin dat de kwaliteit van de gemiddelde 'paper' hoog was. Anderen beoordeelden het congres achteraf ook goed. Op de laatste dag liep ik op mijn wenkbrauwen, maar het congres was geslaagd: leerzaam, leuk en ontspannen voor iedereen. Met uitzondering helaas voor onze voorzitter, Koos van Harten, die halverwege het congres ziek werd. Aan de organisatie van dit congres, en nog een paar dingetjes, heb ik mijn erelidmaatschap te danken. Daar moet je je niet zoveel bij voorstellen hoor. Je hebt die titel voor het leven, je hoeft geen contributie meer te betalen en af en toe komt het voor dat ze je advies ergens over vragen.'

Toen Gert eind 1994 met VUT ging vond hij

de aanloop naar het vierde IGS congres geweldig geholpen. Hij maakte er een gewoonte van om bij de verschillende ISO en CEN vergaderingen 'after dinner speeches' te houden, later ook bij IGS bijeenkomsten. Gert: Ik was op een gegeven moment berucht of beroemd, hoe je het ook noemen wil om mijn speeches. Bij CEN en ISO ging het maar om een club van ongeveer 60 mensen, die toonaangevend waren op geokunststoffengebied in hun landen. Ik vertaalde onze vergaderzorgen, met enige kritiek, op zo'n manier dat het aansloeg bij mijn toehoorders en dat gaf mij bekendheid'. Zijn vrouw beaamt dit enthousiast: 'Jazeker, was hij daar befaamd om'. Mijmerend over die goede oude tijd spreken Gert en Alice uit dat zij hopen dat met het vijftwintigjarig jubileum van NGO het er ook van komt dat ze bij de feestelijkheden worden betrokken.

Alice: 'Met de club die het congres in Den Haag organiseerde hebben wij nog steeds contacten, het zou ook leuk zijn wat van de oude garde van NGO te ontmoeten'. Gert geeft te kennen zeer zeker aanwezig te zullen zijn als er een uitnodiging op de mat valt. Hij bewaart goede herinneringen aan de begintijd van NGO.

'Ik ben en blijf wetenschapper en dat probeer ik niet los te laten.'

Ik heb het altijd enig gevonden om technische problemen op te lossen en ik moet zeggen: dat is redelijk vaak, redelijk goed gelukt. Het gebeurde natuurlijk ook dat heel goed bruikbare toepassingen nooit werden uitgevoerd. Maar, het kan maar zo zijn dat ik oplossingen die toen zijn bedacht in de toekomst in een iets gewijzigde variant tegenkom in Geokunst. Zo kwamen indertijd de Geotubes van Ten Cate mij ook heel bekend voor.'

De technische vooruitgang zwakte in de tachtiger jaren wat af. Maar door de groeiende markt gingen de omzetten en winsten toch goed omhoog. Gert: 'Mijn frustratie als onderzoeker was dat er op een gegeven moment geen geld meer beschikbaar was om op lange termijn te werken. We konden alleen werken aan oplossingen waar we op dat moment geld mee konden verdienen, niet aan leuke projecten die over een decennium pas geld op zouden leveren. Het was niet mogelijk om continu bezig te blijven met echt nieuwe dingen, er zijn natuurlijk grenzen. Maar waar die liggen, dat weet ik niet hoor.'

zichzelf veel te jong om op te houden met werken. Hij heeft zich toen nog twee jaar uitvoerig beziggehouden met de organisatie van het eerste Europese congres dat in 1996 in Maastricht werd gehouden. Daarna is hij nog vier jaar voorzitter geweest van CEN TC 189, de organisatie die zich bezighoudt met de Europese normalisatie op het gebied van geokunststoffen. Gert: 'In 1985 al begon ik als deelnemer in ISO en CEN. Ik kende een heleboel mensen uit verschillende Europese landen en de Verenigde Staten en had technische inbreng, vooral over meetmethoden. Toen ik 65 werd, vond ik het tijd worden de rol van voorzitter over te dragen. Ik was niet meer actief in de business en dan groei je overal uit. Je kunt de ontwikkelingen als vrijwilliger niet goed bijhouden, het gaat zo snel.'

Speech

Gert gaf al eerder aan geen last meer te hebben van angst. Daar waar een ander ontzettend nerveus zou zijn, kon hij op een ontspannen manier een zaal toespreken. Het heeft hem in

Diaken

Gert is al vanaf 1985, met tweemaal een jaar onderbreking, lid van het college van Diakenen in Arnhem. Zijn zelfgestelde laatste termijn van vier jaar zit er aankomende zomer op. Gert legt uit: 'Ik zit als diaken bijvoorbeeld in het Vluchtelingenplatform Arnhem, en 15 jaar geleden heb ik dak- en thuislozen projecten van de grond getrokken. Het komt er op neer dat ik me probeer op sociaal diaconaal terrein nuttig te maken. Het college van Diakenen in Arnhem behoort bij de protestantse gemeente in Arnhem. Zelf zijn wij vanuit de 'gewoon' hervormden naar de vrijzinnige hervormden, nu vrijzinnige protestanten, gegaan en dat bevalt uitermate goed. Dat komt omdat ik een gloeiende hekel heb aan dogma's. Alles is veranderlijk, afhankelijk van de tijdsituatie en de bril waardoor je kijkt. Mogelijk verandert dat je mening en dat moet kunnen.'

Met tussenpozen heeft Gert zich de afgelopen zes jaar ook beziggehouden met natuurkunde. Gert: 'Ik heb daar indertijd toch te weinig aan gedaan. In ieder geval was de fysica minder ver dan nu, maar heb me inmiddels ook wat bijgelezen over kwantummechanica en alle mogelijke dingen waarover ik nauwelijks wat wist. Ik ben en blijf wetenschapper en dat probeer ik niet los te laten.' ■